

Elhunyt dr. Eszenyeiné dr. Széles Mária professzor

Dr. Eszenyeiné dr. Széles Mária református lelkész, nyugalmazott teológiai tanár 2016. február 12-én hunyt el életének 89. és özvegségének 17. évében. Temetésén, február 16-án Veres-Kovács Attila, a nagyváradiolaszi gyülekezet lelkipásztora hirdett Igét a Zsolt 90,16 alapján: *Legyenek láthatóvá tetteid szolgáládon, és méltóságod fiaikon!* A nagyváradi Rulikowski temető Steinberger-kápolnája előtt dr. Pálfi József lelkipásztor, a Partiumi

Keresztény Egyetem megbízott rektora mondott személyes hangvételű búcsúbeszédet koporsója mellett, és méltatta a Sulyok István Református Főiskola, illetve a Partiumi Keresztény Egyetem keretében kifejtett tevékenységét.

Gyászjelentése így foglalja össze hitbeli meggyőződését és életpályáját:

„Teljes bizonyossággal tudta, hogy kegyelmi ajándékot kapott az őt elhívó és szolgálatra küldő Urától. Egész életét az ószövetségi tudományok iránti elkötelezettség, az Isten dicsőségére végzett szolgálat határozta meg, és igyekezett helytállni azokban az évtizedekben is, amelyek próbára tették hitét és emberségét.

Hat és fél évtizedes szolgálata alatt kitartó lendülettel tanulmányozta Isten Igéjét, és lelkiismeretesen hirdette annak megtartó üzenetét. A szó legnemesebb értelmében volt teológus, aki nyugdíjas éveiben is ugyanazzal a meg nem lankadó szorgalommal és alapossággal művelte a teológiai tudományt. Ilyen tekintetben is vezérigéje volt Jézus Krisztus parancsa: *Evezd a mélyre!* (Lk 5,4)

A nagyváradiolaszi és a nagyváradi-velencei gyülekezetekben végzett lelkészi szolgálat után 1972-től 1989-ig a Kolozsvári Protestáns Teológián oktatta a bibliai nyelveket, majd az ószövetségi tanszék professzoraként készítette fel a teológiai hallgatók nemzedékeit a lelkipásztori hivatásra és szolgálatra.

1989 és 2009 között a Királyhágómelléki Református Egyházkerület által alapított Sulyok István Teológiai Főiskola keretében, majd az abból kinőtt Partiumi Keresztény Egyetemen tanította a bibliai tárgyakat a leendő vallásánároknak számára. Oktatói munkáját mindvégig az igényesség és következetesség jellemezte.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Nőszövetségének alapítójaként és elnökeként a kitartó szeretetszolgálatra és hűséges sáfárkodásra buzdította nőtestvéreit.”

Eszenyeiné Széles Mária Szilágysomlyón született 1927. június 19-én. Édesapja, Széles János vasúti alkalmazott volt, édesanyja, Kovács Mária pedig háztartás-

beli. Iskolai tanulmányait Szilágysomlyón kezdte el, majd Nagyváradon tanult az Orsolya-rendi leánygimnáziumban. A Kolozsvári Protestáns Teológiára 1948-ban iratkozott be. Az első lelkészképesítői szakvizsgát 1952. július 2-án tette le jeles minősítéssel.

A segédlelkészi szolgálatot 1952. augusztus 1-jén kezdte meg, amikor Arday Aladár püspök a nagyvárad-olaszi gyülekezetbe nevezte ki.

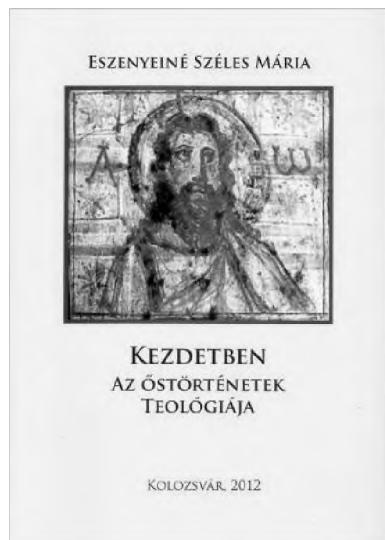
Második lelkészképesítői vizsgára 1953. június 26-án állt. Az írásbeli, szóbeli és teológiai szakvizsgálaton szintén színjeles eredményt ért el, és a következő esztendőben már magiszteri tanulmányokat folytatott a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben, és rendre benyújtotta az ó- és újszövetségi, valamint a rendszeres teológiai tudományok tárgykörében írt szemináriumi dolgozatait (*A megígért és eljött Messiás király. Ótestamentumi messiási jóvendölések Máté evangéliumában.* Magiszteri szemináriumi dolgozat rendszeres teológiai tudományok köréből. 1954, 24 old. *A szent és a szerető Isten a kijelentésben.* Magiszteri szemináriumi dolgozat az ótestamentumi bibliKateológiai tudományok köréből. 1955, 26 old. *Hóseás 1–3 fejezetének problematikája.* Magiszteri szemináriumi dolgozat ótestamentumi bibliKateológiai tudományok köréből. 1955, 26 old.).

1956. szeptember 1-től a nagyvárad-velencei gyülekezetbe kapott segédlelkészi kinevezést, ahol 1972 szeptemberéig szolgált segédlelkészi minőségben.

1956 novemberében ment férjhez Eszenyei Béla (1913–1999) református lelképásztorhoz. Gyermekük: Béla János (1957) építőmérnök és Emese Borbála (1967) matematika- és informatikatanár.

Hóseás próféciája és üdvtörténeti jelentősége című doktori értekezését 1969. november 21-én védte meg a kolozsvári, akkor Egyetemi Fokú Egységes Protestáns Teológiai Intézetben, és 1972. október 1-től ugyanitt folytatta pályafutását: előbb adjunktusként a bibliai héber és görög nyelvet oktatta az I. és II. évfolyamok számára, s mellettük a német nyelvet is az I–III. évfolyamokon, majd 1975. október 1-jétől 1989 nyaráig professzori minőségben oktatta az ószövetségi tárgyakat. 1989. augusztus 31-én állami nyomásra kényszerült nyugdíjba, ami számára fájdalmat okozott.

Az 1989-es fordulat után felismerte az egyházi szolgálatban megnyíló új lehetőségeket. Megalapította a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Nőszövetségét, amelynek tíz éven keresztül volt elnöke. Alapító tagja volt a Sulyok István Református Főiskolának és az ebből kinőtt Partiumi Keresztény Egyetemnek (2000), ahol konzulens professzorként oktatta az ószövetségi bibliai tárgyakat 2009-ig. A *Pro Universitate Partium Alapítvány* kurátora és a

Sulyok István Teológiai Tudományok Intézetének igazgatója volt tizenkilenc éven keresztül.

Tagja volt az *International Organization for the Study of the Old Testament* tudományos társaságnak, amelynek konferenciáin több rendben tartott előadásokat.

Nyugdíjas éveiben rendszeresen publikált tudományos tanulmányokat és könyveket, könyvismertetések, igehirdetéseket, meditációkat, ismeretterjesztő cikkeket, és rendszeresen végzett gyülekezeti szolgálatot.

Adorjáni Zoltán

Emlékezés

dr. Eszenyeiné dr. Széles Mária professzorra

Sportos tartás és rugalmas, szinte katonás léptek; céltudatosság és következetesség; fegyelmezettség, szigorú idő- és munkabeosztás; szorgalom és erős akarat. Ilyennek ismerték meg Széles Máriaat azok, akik már teológushallgató éveiben találkozhattak vele a Kolozsvári Protestáns Teológián, ahol 1952-ben szerzett első lelkészképesítői oklevelet.

Éppen a korábbi Theológiai Fakultást ért nagy változás idején végezte hittudományi tanulmányait. Ugyanis 1948-ban, amikor másodéves volt, a kommunista hatalom egy fedél alá kényszerítette az addig külön működő erdélyi református, unitárius, magyar és szász evangélikus lelkészképzést, és nyugállományba parancsolta a régi, „aranycsapat”-nak nevezett tanári karból Imre Lajos és Göczy Lajos gyakorlati teológiai, Tavaszgy Sándor rendszeres teológiai és Nagy Géza egyháztörténész-professzorokat. A „régiközpontok” közül csak Nagy András és Maksay Albert biblikusok maradhattak katedrájukon, és nyilván Nagy András előadásai fordították érdeklődését az ószövetségi tudomány felé, és kezdte el a próféták irodalmi hagyatékának elmélyült tanulmányozását. E két prófétai lelkületű mester tanítványaként jutott el arra az evangéliumi látásmódra, amely a reformátori, illetve az újreformátori teológia sajátja volt. Doktori címet 1969-ben szerzett a *Hóseás próféciája és üdvtörténeti jelentősége* című tézisével, majd 1972-től 1989. augusztus 31-ig volt a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet tanára.

Akik tanítványai lehettünk, igényes és szigorú tanárként ismerhettük meg őt. Színvonalas és a legfrissebb ószövetségi tudományos munkákra épülő előadásai, amelyeket ő maga is *tömegeknek* nevezett, többünket serkentettek arra, hogy hatóbban foglalkozzunk az ószövetségi tudománnyal. Ő tényleg „szerelmese” is volt Isten Igéjének. Nemcsak rácsodálkozott a benne rejlő igazságra és bölcsességre, hanem gyönyörködött is benne, és így felfedeztette velünk is annak különleges szépségét.

Hallgatókként több nőiességet vártunk volna el tőle. De hát amellet, hogy a tanári kar egyetlen nőtagjaként kellett állania a sarat, sokkal inkább az ő lelkialkatánál fogva nem volt, nem is lehetett olyan, mint az éneklő és tamburinnal táncra is perdülő Mirjám prófétanő, Mózes testvére. Inkább Hulda prófétaaszonyhoz hasonlított, akinek komor ítéletet kellett üzennie Júdea királyának,